

Association of HLA-G Null Allele Polymorphism in Women with Threatened Abortion in Comparison with Control

Ebrahim Naghavian¹,
Saeid Abediankenari²,
Zahra Rahmani³,
Zeinab Nazari³,
Mina Chabaki⁴,
Ahad Alizadeh⁵,
Faramarz Farzad¹,
Hadi Nataj⁶

¹ MSc Student in Immunology, Student Research Committee, Faculty of Medicine, Mazandaran University of Medical Sciences, Sari, Iran

² Immunogenetic Research Center, Faculty of Medicine, Mazandaran University of Medical Sciences, Sari, Iran

³ Department of Obstetrics, Faculty of Medicine, Mazandaran University of Medical Sciences, Sari, Iran

⁴ Laboratory Science Student Faculty of Medicine, Mazandaran University of Medical Sciences, Sari, Iran

⁵ PhD Student in Biostatistics, Department of Epidemiology and Biostatistics, Faculty of Health, Tehran University of Medical Sciences, Tehran, Iran

⁶ MSc in Immunology, Faculty of Medicine, Mazandaran University of Medical Sciences, Sari, Iran

(Received August 24, 2013 ; Accepted Jan 25, 2014)

Abstract

Background and purpose: Abortion has several types, and different reasons are associated with pregnancy loss. Immunological mechanism is one of the abortion causes. HLA-G is a non-classical molecule of type Ib MHC that has limited polymorphism and mainly express on fetal trophoblastic cell, therefore, it has been suggested that this has a potential role in maintaining fetal-maternal relationship. The aim of this study was to assess the HLA-G null allele polymorphism in women with threatened abortion (TA) in comparison with controls.

Material and Methods: In a case-control study, five milliliters of peripheral blood was taken from 101 women who had experienced TA and control group too. All subjects gave informed consent and agreed to give blood sample for HLA-G polymorphism analysis. DNA was extracted from the samples and using restriction enzyme, polymerase chain reaction (RFLP PCR) had been done. Data was analyzed with SPSS 18.

Results: In this study, 202 women with TA and normal pregnant women ages 17-37 were assessed. 59% of TA women show heterozygotes and 25% functional homozygote genotypes that have significant difference in comparison with the control group ($P < 0.001$). There was not any significant difference in another genotype and allele among groups.

Conclusion: The outcome of this study shows that the frequency of heterozygote and functional homozygote genotypes has a significant relation with TA women and so this suggests that null allele screening could be an index in disease indication and treatment in recurrent and threatened abortion patients.

Keywords: HLA-G, threatened abortion, genotype, functional homozygote

بررسی ارتباط ژنوتیپ آلل NULL ژن HLA-G در زنان تهدید به سقط در مقایسه با گروه کنترل

ابراهیم نقویان^۱
سعید عابدیان کناری^۲
زهرا رحمانی^۳
زینب نظری^۳
مینا چباکی^۴
احمد علیزاده^۵
فرامرز فرزاد^۱
هادی نتاج^۶

چکیده

سابقه و هدف: سقط جنین انواع مختلفی دارد که علل متفاوتی در ایجاد آن دخیل می‌باشند. یکی از دلایل سقط، مکانیسم‌های ایمنولوژیک می‌باشد. مولکول HLA-G، یک مولکول غیر کلاسیک آنتی‌ژن‌های سازگاری نسجی کلاس یک با پلی‌مورفیسم محدود می‌باشد که عمدتاً بر روی سلول‌های تروفوبلاست جنینی ظاهر شده و از این رو گمان می‌رود تغییرات در این ژن در تولرانس بین مادر و جنین نقش داشته باشد. هدف از این مطالعه، بررسی نقش ژنوتیپ آلل نول (Null) ژن HLA-G در زنان تهدید به سقط در مقایسه با گروه شاهد می‌باشد.

مواد و روش‌ها: در یک مطالعه مورد شاهده، نمونه خون محیطی ۱۰۱ بیمار تهدید به سقط و ۱۰۱ خانم با بارداری طبیعی با کسب رضایت آگاهانه گرفته شد. پس از استخراج DNA، با استفاده از آنزیم محدودالانتر، واکنش زنجیره‌ای پلی‌مراز (RFLP PCR) انجام شد.

یافته‌ها: در این تحقیق ۲۰۲ خانم تهدید به سقط و خانم حامله با بارداری طبیعی در سنین ۱۷ تا ۳۷ سال مورد مطالعه قرار گرفتند. ۵۹ درصد بیماران تهدید به سقط، ژنوتیپ هتروزیگوت و هم‌چنین ۲۵ درصد آن‌ها ژنوتیپ هموزیگوت فانکشنال (غیر null) را نشان دادند که نسبت به افراد سالم تفاوت معنی‌داری داشت ($p < 0/001$). در ژنوتیپ دیگر و هم‌چنین آلل‌ها اختلاف معنی‌داری بین دو گروه مشاهده نشد ($p = 0/89$).

استنتاج: نتایج این مطالعه نشان داد که فراوانی ژنوتیپ هتروزیگوت و هموزیگوت فانکشنال ارتباط معنی‌داری با بیماران تهدید به سقط دارد و بنابراین پیشنهاد می‌شود غربالگری آلل null در بیماران با سقط مکرر و تهدید به سقط به عنوان شاخصی برای پیش‌آگهی بیماری، مورد بررسی قرار گیرد.

واژه‌های کلیدی: HLA-G، تهدید به سقط، ژنوتیپ، هموزیگوت فانکشنال

مقدمه

سقط به معنی پایان یافتن حاملگی چه به صورت تکامل کافی برای ادامه حیات است. به طور قراردادی خودبه‌خودی و چه عمدی قبل از رسیدن جنین به

مؤلف مسئول: سعید عابدیان کناری - ساری: دانشگاه علوم پزشکی مازندران، دانشکده پزشکی، مرکز تحقیقات ایمنونوتیک E-mail: abedianlab@yahoo.co.uk

۱. دانشجوی کارشناسی ارشد ایمنونولوژی، کمیته تحقیقات دانشجویی، دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی مازندران، ساری، ایران

۲. مرکز تحقیقات ایمنونوتیک، دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی مازندران، ساری، ایران

۳. گروه زنان و زایمان، دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی مازندران، ساری، ایران

۴. کارشناس علوم آزمایشگاهی، دانشکده علوم پزشکی مازندران، ساری، ایران

۵. دانشجوی دکتری آمار زیستی، گروه اپیدمیولوژی و آمار زیستی، دانشکده بهداشت، دانشگاه علوم پزشکی تهران، تهران، ایران

۶. کارشناسی ارشد ایمنونولوژی، دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی مازندران، ساری، ایران

تاریخ دریافت: ۱۳۹۲/۶/۲ تاریخ ارجاع جهت اصلاحات: ۱۳۹۲/۱۰/۵ تاریخ تصویب: ۱۳۹۲/۱۱/۵

۲۰ حاملگی و یا در وزن کم تر از ۵۰۰ گرم هنگام تولد، تعریف می شود. یکی از انواع مشکلات زنان باردار، تهدید به سقط است. تظاهرات بالینی بیمار تهدید به سقط به صورت خون ریزی واژینال، با و یا بدون درد شکمی و سرویکس بسته در نیمه اول حاملگی بوده و جنین در داخل حفره رحمی زنده می باشد.

تهدید به سقط از جمله موارد بسیار شایع بوده که در ۳۰ تا ۴۰ درصد خانم های باردار رخ می دهد به طوری که تقریباً نیمی از این زنان دچار سقط جنین می شوند (۳-۱). مطالعات گذشته نشان می دهد که حدود ۵ درصد از زوجین از سقط های ایمنولوژیک رنج می برند که این مقدار از حاملگی چهارم به بعد به حدود ۴۰ درصد می رسد (۴). با این وجود اطلاعات کافی در مورد میزان شیوع سقط به واسطه HLA-G در دسترس نیست.

در طی حاملگی، سیستم ایمنی مادر در تماس نزدیک با بافت ها و سلول های جنین نیمه آلوژن قرار می گیرد بنابراین باید مکانیسم هایی اختصاصی برای تعدیل سیستم ایمنی مادر وجود داشته باشد (۵). مولکول HLA-G مولکولی غیر کلاسیک از کلاس 1b است که در کروموزوم شماره ۶ در مکان 6p21.3 قرار دارد که عمدتاً روی سلول های تروفوبلاست جفتی تظاهر پیدا می کنند. این مولکول چهار ایزوفرم متصل به غشا (G1، G2، G3 و G4) و سه ایزوفرم ترشحی (G5، G6 و G7) دارد (۶، ۷). پیشنهاد شده است که این مولکول نقش مهمی در حفاظت جنین از حملات سیستم ایمنی مادر ایفا می کند. این حملات عمدتاً از طریق سلول های T و سلول های کشنده طبیعی (Natural killer cell) مادری انجام می شود (۸-۱۱). اثرات مهاری مولکول HLA-G از طریق اتصال مستقیم به گیرنده های مهاری شبه ایمونو گلوبولینی نسخه ۲ (ILT2/CD85j/LILRB1) و ۴ (ILT4/CD85d/LILRB2) و هم چنین گیرنده شبه ایمونو گلوبولینی کشنده (KIR)2DL4(CD158d)، که به طور جداگانه روی سلول های متفاوت سیستم ایمنی

بروز می یابند، انجام می پذیرد (۱۱، ۷). امروزه ۵۰ ال برای این مولکول شناسایی شده است که ۱۵ پروتئین با ساختاری متفاوت را کد می نماید که شامل همه ایزوفرم ها می باشند (۱۲، ۱۳). ال null در اثر نوعی حذف سیتوزین در موقعیت ۱۳۰ و در اگزون ۳ به وجود می آید که باعث ایجاد یک کدون پایان در اگزون ۴ شده و منجر به عدم بیان مولکول های G1، G5 و G4 شده و در نتیجه مولکول به صورت کاهش یافته بیان می شود (۱۱).

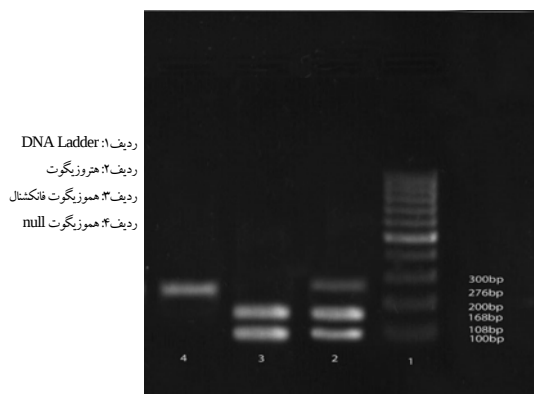
در مقابل ال نول که طبق مطالعات گذشته به صورت فاقد عملکرد ذکر گردیده است، ال فانکشنال وجود دارد که در حقیقت جهش در آن رخ نداده و توانایی بروز پروتئین کامل را دارد. بر این اساس ژنوتیپ ها نیز به سه دسته هموزیگوت نول (فاقد عملکرد)، هتروزیگوت و هموزیگوت فانکشنال (دارای عملکرد) تعریف می شوند. از آن جایی که نقش احتمالی ال null در حفظ حاملگی و یا رد آن به درستی مشخص نشده است لذا با توجه به تناقض های موجود و هم چنین در نظر گرفتن این مسأله که ال null، تنها ایزوفرم های G1، G4 و G5 را ایجاد نمی کند و سایر ایزوفرم ها را نیز به وجود می آورد بنابراین انجام تحقیقات بیش تر ضروری به نظر می رسد. بنابراین در این مطالعه، چند شکلی ال null در خانم های باردار تهدید به سقط در مقایسه با خانم های باردار سالم مورد بررسی قرار گرفته است.

مواد و روش ها

این مطالعه به صورت مورد-شاهدی و بر روی زنان باردار سقط کرده و یا تهدید به سقط که توسط فوق تخصص زنان و زایمان تشخیص داده شده، در مقابل گروه شاهد که زنانی هستند که بارداری و وضع حمل طبیعی داشته و هیچ سابقه ای از سقط در آن ها دیده نمی شود، انجام پذیرفت. معیار ورود به مطالعه داشتن سابقه سقط با علت ناشناخته بوده و معیارهای

۲ میلی-مول mgcl2 ، ۱/۵ میکرومول dNTP، ۰/۲ میکرولیتر (۵ واحد) Taq DNA Polymerase (فرمتاز) در نهایت با آب مقطر استریل به حجم ۲۵ میکرولیتر رسانده شد. واکنش زنجیره‌ای پلی‌مراس با پروتکل دمایی (دنا تراسیون دمایی اولیه در ۹۴ درجه به مدت ۲ دقیقه، ۱۰ سیکل با پروتکل ۹۴ درجه به مدت ۱۵ ثانیه، ۶۳ درجه ۳۰ ثانیه و ۶۸ درجه ۱ دقیقه ۲۹ سیکل بعدی با پروتکل زیر انجام می‌شود:

۹۴ درجه به مدت ۱۵ ثانیه، ۵۴/۷ درجه به مدت ۳۰ ثانیه و ۶۸ درجه به مدت ۱ دقیقه و در نهایت مرحله extension در ۷۲ درجه و به مدت ۸ دقیقه) در دستگاه ترموسایکلر اپندروف (آلمان) صورت گرفت (۱۴). بعد از انجام PCR و استحصال محصول، به منظور آگاهی از وجود و یا عدم وجود جایگاه برش در DNA مورد نظر، ۷ لاند DNA به مدت ۲۴ ساعت با ۰/۵ میکرولیتر (۲ واحد) آنزیم PpuM-I (فرمتاز)، ۱/۵ لاند بافر تانگو و ۶ لاند آب مقطر استریل، انکوبه شده و پس از این مدت محصول مجاور شده با آنزیم روی ژل ۲ درصد آگارز حاوی اتیدیوم بروماید، آنالیز شد. اگر جایگاه برش برای آنزیم PpuM-I در اگزون ۳، ژن HLA-G وجود نداشته باشد، محصول به همان صورت ۲۷۶bp باقی می‌ماند و ال، null به شمار می‌آید، اما در صورت وجود جایگاه برش، آنزیم DNA را با دو قطعه ۱۶۸ و ۱۰۸ جفت بازی می‌شکند و ال، null محسوب نمی‌شود (تصویر شماره ۱).



تصویر شماره ۱: پلی مورفیسم ال null ژن HLA-G که در فرم هتروزیگوت در یک والد ال Null بوده و در والد دیگر ال Null

خروج نیز سقط‌های با علت شناخته شده‌ای مانند فاکتورهای اندوکرینی مثل دیابت، اختلالات غدد مثل هیپر و هیپوتیروئیدیسم، ناهنجاری‌های آناتومیک مثل رحم دو شاخ، اختلالات ایمنی دیگر مثل آنتی فسفولیپید آنتی‌بادی، سقط‌های ناشی از عوامل میکروبی مثل سرخجه، توکسوپلازما و غیره و هم چنین ناهنجاری‌های کروموزومی نظیر آنابلوییدی‌ها می‌باشند. متغیرهای مورد مطالعه از نظر سن و مدت حاملگی همسان‌سازی شده‌اند. با توجه به این که ۸۰ درصد از سقط‌ها در شش ماهه نخست حاملگی اتفاق می‌افتد، نمونه‌گیری از همه خانم‌های باردار تهدید به سقط و نیز گروه کنترل قبل از هفته ۲۰ حاملگی انجام می‌شود. در این مطالعه تعداد ۱۰۱ خانم تهدید به سقط در مقابل ۱۰۱ خانم کنترل با بارداری طبیعی مورد مطالعه قرار گرفتند. ۵ سی نمونه خون محیطی از افراد تهدید به سقط و سقط کرده (حداکثر تا ۴۸ ساعت پس از سقط) و هم چنین از گروه شاهد گرفته و سریعاً به آزمایشگاه تحقیقاتی ارسال شد.

جداسازی DNA

جداسازی DNA با استفاده از کیت تجاری (کیت استخراج DNG PLUS شرکت سینژن، تهران، ایران) و طبق دستورالعمل آن صورت گرفت و خلوص DNA از طریق دستگاه بیوفتومتر و سپس آگارز ۱ درصد چک شد. پس از جداسازی DNA از نمونه‌ها، تا زمان انجام آزمایشات در یخچال ۷۰- نگه داری شدند.

PCR-RFLP

برای بررسی پلی مورفیسم ال null، ابتدا قطعه ژنی حاوی این ال یعنی اگزون ۳ به کمک روش PCR و با استفاده از پرایمرهای اختصاصی (جدول شماره ۱) تکثیر یافته و سپس به منظور اطمینان از تکثیر ژن مورد نظر، نمونه‌ها بر روی آگارز ۱ درصد برده شد. ۱۰۰ نانوگرم از DNA ژنومیک استخراج شده در مخلوطی شامل ۰/۵ پیکومول از هر جفت آغازگر، ۲/۵ میکرولیتر بافر 10X،

وجود ندارد. یعنی یک باند ۲۷۶ روی یک کروموزوم و وجود دو جدول شماره ۱: توالی پرایمرهای مورد استفاده جهت تکثیر DNA الگو

پرایمر	Tm (°C)	آنیزیم محدود لایتر	طول قطعات ایجاد شده	طول قطعات اولیه
F: 5'-CAC ACC CTC CAG TGG ATG AT-3' R: 5'-GGT ACC CGC GCG CTG CAG CA-3'	۶۱	PpuM-I	۱۶۸+۱۰۸	۲۷۶

تحلیل‌های آماری به کار رفته شامل روش‌های مبتنی بر جداول پیش‌بینی برای بررسی وجود ارتباط در متغیرهای کیفی و آزمون‌های پارامتری test t و آنالیز واریانس جهت مقایسه شاخص‌های مرکزی در دو یا چند گروه می‌باشد. رگرسیون لجستیک برای محاسبه اثر ژنوتایپ و آلل‌ها در بروز بیماری در شرایطی که اثر متغیرهای مداخله‌گر کنترل شده است، استفاده شد. نرم‌افزار به کار رفته، SPSS18 می‌باشد.

می‌باشد ($p=0/2$). در مجموع از ۱۰۱ بیمار تهدید به سقط ۱۷ نفر (۱۶/۸ درصد) هموزیگوت null ۵۹ نفر (۵۸/۴ درصد) هتروزیگوت و ۲۵ نفر (۲۴/۸ درصد) هموزیگوت فانکشنال می‌باشند. این میزان برای گروه کنترل به ترتیب ۲۷ (۲۶/۷ درصد)، ۳۰ (۲۹/۷ درصد) و ۴۴ (۴۳/۶ درصد) بود. توزیع فراوانی ژنوتیپی و آللی در دو گروه بیماران تهدید به سقط و گروه کنترل در جدول شماره ۳ خلاصه شده است.

جدول شماره ۳:

متغیر	بیماران (درصد)	کنترل (درصد)	OR (CI 95%)	سطح معنی‌داری
هموزیگوت null	۱۷ (۱۶/۸)	۲۷ (۲۶/۷)	۱/۰۵۷ (۰/۴۸-۲/۰۲۳)	۰/۸۹
ژنوتیپ هتروزیگوت	۵۹ (۵۸/۴)	۳۰ (۲۹/۷)	۳/۷۸ (۱/۸-۶/۷۱)	$p < 0/001$
هموزیگوت فانکشنال	۲۵ (۲۴/۸)	۴۴ (۴۳/۶)	-	$p < 0/001$
آلل null	۹۳ (۴۶/۹)	۱۸ (۴۱/۶)	۱/۱۹ (۰/۸۹-۱/۷۷)	۰/۴۲
آلل فانکشنال	۱۰۹ (۵۴)	۱۸ (۵۸/۴)		

آزمون نیکویی برازش Hosmer and Lemeshow ($\chi^2=4.4$, $df=8$, $p=0.82$)

یافته‌ها

در این مطالعه، پلی مورفیسم آلل null ژن HLA-G در خانم‌های تهدید به سقط در مقابل گروه شاهد مورد بررسی قرار گرفت. ۱۰۱ خانم با سابقه تهدید به سقط به عنوان مورد و ۱۰۱ خانم حامله بدون سابقه سقط به عنوان شاهد بررسی شدند. طیف سنی افراد در گروه مورد ۱۷ تا ۳۷ سال با میانگین و انحراف معیار $25/1 \pm 4/4$ و در گروه شاهد نیز ۱۸ تا ۳۷ سال با میانگین و انحراف معیار $26 \pm 4/3$ بود. مشخصات دموگرافیک افراد مورد مطالعه در جدول شماره ۲ آورده شده است.

جدول شماره ۲: مشخصات دموگرافیک افراد تهدید به سقط (مورد) و افراد با بارداری طبیعی (کنترل)

متغیر	گروه‌ها	
	گروه مورد ($n=101$)	گروه شاهد ($n=101$)
سن (سال)	$25/1 \pm 4/4$	$26 \pm 4/3$
مدت حاملگی (ماه)	$3/1 \pm 13/9$	$3/3 \pm 14/5$

آنالیز آماری اختلاف معنی‌داری را در نسبت سن و مدت حاملگی در دو گروه بیمار و کنترل نشان نداد که این مسأله نشان دهنده همسان‌سازی در این مطالعه

بحث

در این مطالعه، پلی مورفیسم آلل null ژن HLA-G در زنان تهدید به سقط در مقایسه با زنان باردار سالم مورد بررسی قرار گرفت که در آن ارتباط معنی‌داری بین ژنوتیپ‌های هتروزیگوت آلل null و هموزیگوت فانکشنال و بیماری تهدید به سقط مشاهده گردید ($p < 0/001$). علاوه بر این بین ژنوتیپ‌های دیگر و هم چنین آلل‌ها ارتباط معنی‌داری با بیماری یافت نشد ($p=0/89$).

Yan و همکاران با مطالعه بر روی ۶۹ خانم سقط کرده در مقایسه با ۱۴۶ خانم باردار طبیعی نشان دادند که توزیع آلل null در گروه مورد و گروه شاهد به ترتیب ۰/۷ درصد و ۱/۴ درصد بوده است و فردی با ژنوتیپ هموزیگوت null در مطالعه آن‌ها دیده نشده

در مطالعات صورت گرفته در ایران بر روی این جایگاه، شیوع آن در جمعیت نرمال ۲۰ درصد و در برخی منابع دیگر ۱۸ درصد ذکر گردیده است. البته قابل ذکر است که این درصد در جمعیت نرمال بوده که متفاوت از جمعیت مورد مطالعه حاضر می باشد (۲۱، ۱۴).

به طوری که در این مطالعه توزیع ال null، در خانم های باردار ۴۱/۶ درصد می باشد که متفاوت از سایر مطالعات انجام شده می باشد. بنابراین با در نظر گرفتن درصد قابل توجهی از توزیع این ال در خانم های حامله، نتایج این مطالعه نشان می دهد که وجود فرم های هتروزیگوت ال null و هموزیگوت فانکشنال در زنان باردار، احتمال تهدید به سقط را در آنان افزایش می دهد، لذا پیشنهاد می شود که غربالگری این فرم از HLA-G در آزمایشات پیش از بارداری انجام شده تا بتواند گامی مؤثر در پیش آگهی بیماران تهدید به سقط و پیشگیری از عواقب ناشی از این بیماری برداشته شود.

سپاسگزاری

این مقاله بخشی از پایان نامه دانشجویی بوده است که با حمایت معاونت پژوهشی دانشگاه علوم پزشکی مازندران انجام شده است.

References

1. Berek JS, Novak E. Berek & Novak's Gynecology. 14th ed. Lippincott Williams & Wilkins; 2007; p 1232-1237.
2. Cunningham FG, Leveno KJ, Bloom SL, Hauth JC, Rouse DJ, Spong CY. Williams Obstetrics. 23rd ed. United States of America: McGraw-Hill Companies; 2010.
3. Wahabi H, Althagafi NA, Elawad M. Progestogen for treating threatened miscarriage. Cochrane Database of Systematic Reviews 2011; 2(3): 1-16.
4. Beaman KD, Ntrivalas E, Mallers TM, Jaiswal MK, Kwak-Kim J, Gilman-Sachs A. Immune Etiology of Recurrent Pregnancy Loss and Its Diagnosis. Am J Reprod Immunol 2012; 67(4): 319-325.
5. Hviid FTV. HLA-G in human reproduction: aspects of genetics, function and pregnancy complications. Human Reproduction Update 2006; 12(3): 209-232.
6. Eduardo ADEC, Antonio A-V, Michel R, Diego R, Philippe M. Implications of the polymorphism of HLA-G on its function, regulation, evolution and disease association. Cell Mol Life Sci 2011; 68(3): 369-395.

7. Carosella ED, Favier B, Rouas-Freiss N, Moreau P, LeMaoult J. Beyond the increasing complexity of the immunomodulatory HLA-G molecule. *Blood* 2008; 111(10): 4862-4870.
8. Farzad FAS, Abediankenari S, Rahmani Z, Hashemi-Soteh M, Hosseinihah Z, Naghavian E. The Role of HLA-G4 and G5 in Threatened-Abortion Women. *J Mazandaran Univ Med Sci* 2013; 23(106): 2-10.
9. Carosella EMP, LeMaoult J, Rouas-Freiss N. HLA-G: from biology to clinical benefits. *Trends Immunol* 2008; 29(3): 125-132.
10. David RJ, Bainbridge SAEaILS. Little Evidence of HLA-G mRNA Polymorphism in Caucasian or Afro-Caribbean Populations. *The Journal of Immunology* 1999; 163: 2023-2027.
11. Donad EA, Castelli EC, Arnaiz-Villena A, Roger M, Rey D, Moreau P. Implications of the polymorphism of HLA-G on its function, regulation, evolution and disease association. *Cellular and Molecular Life Sciences* 2011; 68(3): 369-395.
12. Durmanova VHM, Drobny J, Shawkatova I, Buc M. Role of HLA-G and other immune mechanisms in pregnancy. *Central European Journal of Biology* 2013; 8(3): 226-239.
13. Roger JFM-C, Roger M. Identification of a new HLA-G allele, HLA-G*01:18, in a Canadian Caucasian individual. *Tissue Antigens* 2012; 80(5): 472-473.
14. Rahimi R, ZavaranHosseini A, Yari F. Null Allele Frequencies at HLA-G Locus in Iranian Healthy Subjects. *Iran J Immunol* 2008; 5(4): 207-211.
15. Yan WHFL, Yang JQ, Xu LD, Ge Y, Yao FJ. HLA-G polymorphism in a Chinese Han population with recurrent spontaneous abortion. *International Journal of Immunogenetics* 2005; 33(1): 55-58.
16. Pfeiffer KA, Fimmers R, Engels G, Ven Hvd, Ven Kvd. The HLA-G genotype is potentially associated with idiopathic recurrent spontaneous abortion. *Molecular Human Reproduction* 2001; 7(4): 373-378.
17. Aldrich CL, Stephenson MD, Karrison T, Odem RR, Branch DW, Scott JR, et al. HLA-G genotypes and pregnancy outcome in couples with unexplained recurrent miscarriage. *Molecular Human Reproduction* 2001; 7(12): 1167.
18. Castro MJ, Morales P, Rojo-Amigo R, Martinez-Laso J, Allende L, Varela P, et al. Homozygous HLA-G*0105N healthy individuals indicate that membrane-anchored HLA-G1 molecule is not necessary for survival. *Tissue Antigens* 2000; 56(3): 232-239.
19. Discorde ML, Danff CL, Moreau P, Rouas-Freiss N, Carosella ED. HLA-G*0105N Null Allele Encodes Functional HLA-G Isoforms. *Biology of Reproduction* 2005; 73(2): 280-288.
20. Arnaiz-Villena A, Enriquez-de-Salamanca M, Areces C, Alonso-Rubio J, Abd-El-Fatah-Khalil S, Fernandez-Honrado M, et al. HLA-G*01:05N null allele in Mayans (Guatemala) and Uros (Titikaka Lake, Peru): Evolution and population genetics. *Human Immunology* 2013; 74(4): 478-482.
21. Rahimi R, ZavaranHosseini A, Yari F. The polymorphism of human leucocyte antigen-G gene in a healthy population of Iran. *International Journal of Immunogenetics* 2010; 37(4): 269-272.
